

บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๑๑/๖๖ (๑๐ - ๑๓ ม.ค.๖๖)

ทิศทางการเมืองมาเลเซียภายใต้การนำของอันวาร์ อิบราฮิม: พลพรรคต่อสู้ไทย

สถานการณ์การเมืองมาเลเซีย

ในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมาการเมืองภายในประเทศและเศรษฐกิจของมาเลเซียได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและผันผวนเป็นอย่างมาก เนื่องจากความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาลและการเปลี่ยนขั้วทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วม ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำที่เป็นผลกระทบมาจากแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน จนทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารงานของรัฐบาล ปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดการลาออกและเปลี่ยนนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด นายมุฮ์ยุดดีน ยัสซิน และนายอิสมาอิล ซาบรี ยาacob จนนำไปสู่การยุบสภา เมื่อวันที่ ๑๐ ต.ค.๖๕ และการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ ๑๕ เมื่อ ๑๙ พ.ย.๖๕ ที่ผ่านมา

ผลการเลือกตั้ง ปรากฏว่าแนวร่วมพันธมิตรแห่งความหวัง (Pakatan Harapan: PH) ที่มีนายอันวาร์ อิบราฮิม เป็นผู้นำได้ที่นั่งมากที่สุด ๘๒ ที่นั่ง ตามมาด้วยแนวร่วมพันธมิตรแห่งชาติ (Perikatan Nasional: PN) ของนายมุฮ์ยุดดีน ยัสซินได้ ๗๓ ที่นั่ง และแนวร่วมแห่งชาติ (Barisan Nasional: BN) ของนายอิสมาอิล ยาacob ๓๐ ที่นั่ง จากผลการเลือกตั้งดังกล่าวปรากฏว่าไม่มีพรรคใดได้ที่นั่งเกิน ๑๑๒ ที่นั่งจากทั้งหมด ๒๒๒ ที่นั่ง ทำให้ไม่มีแนวร่วมใดครองเสียงข้างมากในสภาตามเกณฑ์ที่สามารถจัดตั้งรัฐบาลเพียงพรรคเดียวได้ ส่งผลให้มาเลเซียประสบกับภาวะสภาแขวน (Hung Parliament) เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของประเทศและยังส่งผลให้การเมืองมาเลเซียภายหลังการเลือกตั้งอยู่ในสภาวะไม่แน่นอนและชะงักงันกว่า ๕ วัน

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๔ พ.ย.๖๕ สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ทรงใช้พระราชอำนาจตาม มาตรา ๔๐(๒)(a) และ มาตรา ๔๓(๒)(a) ของรัฐธรรมนูญมาเลเซีย แต่งตั้งนายอันวาร์ อิบราฮิม เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ ๑๐ ของมาเลเซีย โดยมีแนวร่วมและพรรคการเมืองร่วมจัดตั้งรัฐบาล คือ แนวร่วมพันธมิตรแห่งความหวัง (PH) แนวร่วมแห่งชาติ (BN) พรรค Gabungan Parti Sarawak (GPS) จากรัฐซาราวัก พรรค Gabungan Rakyat Sabah (GRS) จากรัฐซาบฮาร์ พรรค Warisan (Parti Warisan) พรรค Kesejahteraan Demokratik Masyarakat (Parti KDM) พรรค Bangsa Malaysia (PBM) และผู้สมัครอิสระ (Independent Candidates) รวม ๑๔๘ ที่นั่ง

จากนั้นนายอันวาร์ อิบราฮิม ได้ประกาศรายชื่อคณะรัฐมนตรี โดยแต่งตั้งตนเองให้ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอีกหนึ่งตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่อันวาร์ อิบราฮิม เคยทำหน้าที่มาแล้ว ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๓๔ - ๒๕๔๑ ในยุครัฐบาลของ ดร.มหาเธร์ โมฮัมหมัด นอกจากนี้ยังแต่งตั้งอาห์หมัด ซาฮิด ฮามิดี (Ahmad Sahid Hamidi) ประธานพรรคอัมโน (United Malays National Organization: UMNO) เป็นรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาชนบทและภูมิภาค ซึ่งเป็นตำแหน่งสำคัญที่น่าจับตามอง เนื่องจากอาห์หมัด ซาฮิด ฮามิดี กำลังถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการคอร์รัปชัน^๒

ต่อมานายอันวาร์ อิบราฮิม ได้ผ่านการลงมติไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎร ทำให้เป็นรัฐบาลที่ชอบธรรมและมีอำนาจในการบริหารประเทศ หลังจากนั้นนายอันวาร์ อิบราฮิม ได้เริ่มภารกิจด้านการต่างประเทศโดยได้เดินทางเยือนประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศแรกหลังเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สำหรับนโยบายเกี่ยวกับไทยนั้น นายอันวาร์ อิบราฮิม ได้แต่งตั้งตันศรี ซุลกิฟลี ไซนัล อะบิดีน อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุดของมาเลเซีย เป็นผู้อำนวยการความสะอาดกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้คนใหม่ แทน ตันศรี อับดุลราฮิม โมฮัมหมัด นูร์ อดีตผู้บัญชาการตำรวจสันติบาลมาเลเซีย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่มาตั้งแต่เดือน ส.ค.๖๑^๓

ความท้าทายที่มาเลเซียจะต้องเผชิญ

การเมืองภายในประเทศ: จะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ก็ประสบกับเหตุการณ์สภาแขวน ซึ่งไม่มีแนวร่วมใดได้คะแนนเสียงเกินครึ่ง จึงทำให้แนวร่วมรัฐบาลของนายอันวาร์ อิบราฮิม มาจากหลายแนวร่วมด้วยกัน รวมถึงการแต่งตั้งอาร์ทัม ซาฮิด ฮามิตี เป็นรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีคดีการทุจริตคอร์ปชั่นที่อยู่ในกระบวนการทางกฎหมายจำนวนมาก เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่ม BN ที่มีพรรคอัมโนเป็นผู้นำได้ที่นั่งน้อยกว่าที่ผ่านมา ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจส่งผลให้การแบ่งผลประโยชน์ของแนวร่วมรัฐบาลที่ไม่ลงตัว ตลอดจนภาพลักษณ์ของรองนายกรัฐมนตรีที่มีคดีทุจริตคอร์ปชั่นอาจส่งผลให้ประชาชนไม่ยอมรับจนเกิดการเปลี่ยนขั้วทางการเมืองที่อาจสั่นคลอนความมั่นคงและเสถียรภาพของรัฐบาลได้ แม้จะมีกฎหมายป้องกันการย้ายพรรค (Anti-hopping Law) ที่มีผลบังคับใช้เมื่อ ต.ค.๖๕ ที่ผ่านมา และระบุไว้ว่า “การย้ายพรรคสามารถทำได้ แต่จะต้องหมดสิทธิ์การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” อย่างไรก็ตามกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ห้ามการย้ายแนวร่วม^๑ ดังนั้นการเมืองภายในประเทศของมาเลเซียจะยังคงความสับสนและไม่แน่นอนต่อไป

ด้านเศรษฐกิจ: รัฐบาลของนายอันวาร์ อิบราฮิม จะให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ยังขาดความเชื่อมั่น เห็นได้จากการเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมาแล้ว และในครั้งนี้ก็ได้ดำรงตำแหน่งนี้อีกครั้ง ซึ่งหากสามารถที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศได้ จนได้รับการยอมรับจากประชาชนทุกเชื้อชาติ ก็จะส่งผลอย่างสำคัญต่อความมั่นคงของรัฐบาล

แนวโน้มและผลกระทบต่อไทย

ไทยและมาเลเซียเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกันและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาโดยตลอด ดังนั้นมาเลเซียภายใต้การนำของนายอันวาร์ อิบราฮิม ส่งผลกระทบต่อไทย ดังนี้

๑. สถานการณ์ชายแดนภาคใต้ของไทย จะเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น เนื่องจากนายอันวาร์ อิบราฮิม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้นำระดับสูงของไทย เห็นได้จากในช่วงแรกที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้เชิญ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ ซึ่งมีความสนิทสนมกันมานาน ให้เดินทางไปเยือนมาเลเซีย โดยได้หารือความร่วมมือในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย ทั้งนี้การพูดคุยเพื่อสันติสุขซึ่งได้พักไว้ชั่วคราว เนื่องจากมีการเลือกตั้งใหม่ในมาเลเซีย คาดว่าจะเดินทางต่อไป ผ่านตันศรี ซูลกิฟลี ไซนัล อะบิติน อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุดของมาเลเซีย ซึ่งเป็นผู้อำนวยความสะดวกคนใหม่

๒. ปัญหาภัยคุกคามอื่น ๆ บริเวณชายแดน ซึ่งไทยและมาเลเซียได้เผชิญร่วมกัน เช่น ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาหมอกควัน เป็นต้น เนื่องจากเป็นภัยคุกคามร่วมกันของทั้ง ๒ ประเทศ และส่งผลกระทบต่อประชนโดยตรง ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเหล่านี้จึงเป็นไปในทิศทางที่ดีและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นในอนาคค

ข้อเสนอแนะ:

๑. ไทยควรใช้โอกาสที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในมาเลเซีย กระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือกับมาเลเซียในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้

๒. หน่วยงานความมั่นคงและกองทัพควรเสริมสร้างความร่วมมือในการจัดการกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย ทั้งปัญหาการค้าอาวุธผิดกฎหมาย การลักลอบค้าสิ่งผิดกฎหมาย ยาเสพติด ค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของทั้งไทยและมาเลเซีย และถือเป็นภัยแทรกซ้อนที่ส่งผลกระทบต่อการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

อ้างอิง

^๑สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2565). รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ. <https://www.nia.go.th/news/category/1/>

^๒ปรังค์ทิพย์ ดาวเรือง. (2565). การเมืองอัตลักษณ์-Hate Speech กับการร่วมทอ PH-BN หลังเลือกตั้งมาเลเซีย. <https://www.the101.world/identity-politics-hate-speech-after-malaysia-election/>

^๓สำนักข่าวอิศรา. (2565). รู้จัก “ตันศรี ซูลกิฟลี” ผู้อำนวยความสะดวกใต้พูดคุยดับไฟใต้คนใหม่!. <https://www.isranews.org/article/south-news/other-news/115083-tansrizulkiflipeace.html>

^๔เพ็ญพิชชา มุ่งงาม. (2656). ‘การเมืองในยุคอันวาร์ อิบราฮิม’ คุยกับปรังค์ทิพย์ ดาวเรือง เมื่อมาเลเซียอยู่บนความไม่แน่นอน. <https://www.the101.world/one-on-one-malaysia-election-2022/>